

TISAK I NAKLADA ANTUNA SCHOLZA U ZAGREBU.

VOJSKA SRCA ISUSOVA

PROTI

PSOVKI, (KLETVI) I PROKLINJANJU.

IZDAO

GLAVNI ODBOR.

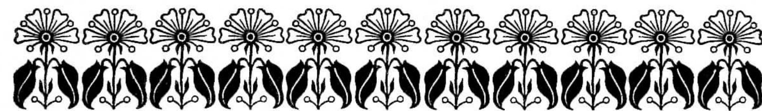

ZAGREB
TISAK I NAKLADA ANTUNA SCHOLZA
1.904.

Imprimatur.

U ZAGREBU, dne 17. studenoga 1.903.

✠ **JURAJ,**
nadbiskup.

I.

U boj!

Bilo je godine 1.456. Sa strahom i trepetom gledao je cijeli kršćanski zapad, a u prvom redu hrvatski narod, na tvrdi grad Biograd. Tamo se dne 21. srpnja iste godine zametnula odlučna bitka izmegju krsta i polumjeseca. Muhamed II. osvojio prije 3 godine Carigrad, prijestolnicu istočnog kršćanstva, a sada udario s golemom vojskom svojom na malu kršćansku četu, kojoj bijahu na čelu glasoviti junak Sibinjanin Janko i veliki sluga Božji, Ivan Kapistran.

Naši se borili kao lavovi. Ali tko će odoljeti pedeset puta većoj sili? Kršćani počeli uzmicati, pa i sam Sibinjanin Janko klonuo već duhom. U ovoj skrajnoj nevolji uspne se Kapistran na visoki toranj, te vijući zastavu krstašicu stane u sav glas vapiti k nebu: „O Bože moj, o Isuse, priteci nam u pomoć

i spasi nas, koje si dragocjenom krvlju otkupio; dogji, nemoj oklijevati, da nam ne reknu: Gdje je njihov Bog?“

No dok se svetac tako molio, popne se već neki na najvišu kulu, da obori kršćansku zastavu, što se tamo vijala, a mjesto nje da stavi polumjesec. Ali gle, za Turčinom juri junačina Tito Dugović. Na vrh kule objem rukama na očigled svima uhvatio se s njime u koštac. A kad Tito vidje, da ne može protivnika svladati, baci se zajedno s njime u grozni ponor. To odluči bitku. S usklikom: „U sveto ime Isusovo“, navali ohrabrena vojska kršćanska na ljutog neprijatelja.

„A ko će s Bogom bojak biti?
Ko li Božju vojsku pridobiti?
Pobigoše Turci Janjičari
Al' ih siku božiji križari.“ (Kačić.)

Uz pomoć Božju pobijediše naši pregji kod Biograda, pa i kasnije još često najljuće i najsilnije neprijatelje vjere i domovine.

Zla su i naša vremena. Nevolje nas biju odasvud. Narod sve više propada, dok neprijatelji naši, nutarnji i vanjski, pobjedonosno dižu glavu svoju. Što će biti od nas? Tko će nam pomoći? Ljudi?! Tražili su

Hrvati čestoputa pomoć u ljudi, pa što su našli? Spas je Hrvatske u Onoga, koji ne ostavi naš narod nikada, ni u najvećoj pogibelji, kako nam svjedoči gornji primjer i naša povijest. Uz pomoć Božju nadvladat ćemo i sadašnje svoje neprijatelje i nevolje. Bez Boga propast će Hrvati; uz pomoć Božju bit će nepobjedivi.

Nego pitajmo sada: hoće li Bog i uz nas biti, kao što je bio uz naše oce? Bojimo se, da ne će, dok u našem narodu vladaju i sve više preotimlju mah neki grijesi, koji moraju izazvati na nas srdžbu i kaznu pravednoga Boga. Ovo su grijesi, kao što je svakomu poznato: psovka, kletva, proklinjanje i što se ujedno s bezobraznim psovkama i kletvama sve više širi u narodu — nečistoća. Zato u boj proti ovim grijesima. Oni su odista pogubni neprijatelji našega naroda.

Evo zašto:

I. Psovka (kletva) rastavlja narod od Boga.

Smrtni grijeh rastavlja čovjeka od Boga. Tko smrtno sagriješi, bude neprijatelj Božji. Ovo vrijedi za pojedinca, vrijedi i za čitave narode. Ako se jedan izvjesni grijeh tako udomio u kojem narodu,

da mu je ušao regbi u običaj, kako će onda dragi Bog biti uz takav narod sa svojom osobitom ljubavlju i pomoću? Pa šta, ako je taj, da tako reknemo, narodni grijeh upravo psovka i kletva, kao što je to u nas? Ako naš narod neprestano psuje i kune dragoga Boga, kako će dragi Bog naš narod blagosloviti, čuvati i braniti?

Istina, neznanje, nepromišljenost i druge okolnosti ispričat će psovača u mnogim slučajevima od teškog grijeha; no tko će izbrojiti i teške grijehe, koji se svaki dan poput divljeg jata iz mnogih hrvatskih krajeva dižu prema nebu i grde Svevišnjega, pred kojim i angjeli i sveci ničice padaju, trepte i pjevaju: svet, svet, svet si, Gospodine Bože četa! S kakovim će okom previšnji Bog, angjeli i sveci, pa i naši pregji gledati s neba na nas? Oci naši lijevahu krvcu za svetu vjeru Isusovu. A djeca njihova? Užasno! Tek što umiju govoriti, već mnogi od njih grde poganim jezikom svojim ne samo oca i majku, nego i samoga Boga, krst časni, svetu vjeru, svece — sve što je sveto na nebu i na zemlji. A mi onda hoćemo, da se sveci za nas mole, da nas Bog blagoslovi, da bude uz nas! „Ja ljubim one, koji mene ljube,“ kaže vječna Istina. Kako će nam Bog pokazati svoju osobitu ljubav, kada mi toliko i tako teško

griješimo baš proti ljubavi Božjoj, ovoj prvoj i najvećoj zapovijedi? Zar se ne moramo bojati, da će se i na našoj miloj domovini ispuniti prijetnja Gospodina Boga: „Jer se zemlja oskvrni pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijeniše uredbe, raskidoše zavjet vječni: zato će proklestvo proždrijeti zemlju i zamest će se stanovnici njezini (Iz. 24, 5. 6.)“

Presvijetli gospodin Josip Marčelić, biskup dubrovački, izdao je godine 1.903. prekrasan pastirski list upravo proti ovim grijesima. Opomena njegova vrijedi za čitav hrvatski narod: „Preporučamo i stavljamo na srce najprvo svojim pomoćnicima u gospodinovu vinogradu, našoj braći svećenicima, jošter i kršćanskim učiteljima i učiteljicama naše biskupije, kojim znamo, da stoji na srcu moralni odgoj naroda, e da složno upru sve svoje sile i nastoje iskorijeniti osobito u mladeži svaku psovku, svaku bestidnu i neskladnu riječ.

Vi osobito oci i majke, vi stariji, pomislite na tešku odgovornost, što imate prema vašoj djeci, prema mlagjima. Ako vašim zlim izgledom naučite nevinu dječicu na nepristojne, grdne riječi, na psovke proti Bogu, pred Božijem sudom teško ćete zavezati svoju dušu radi njih, i to ne samo ako ih smućujete i na zlo navagjate vašim zlim izgledom, dali još ako

ne pazite na nje, ako ih ne pokarate i svakim načinom, kako bolje možete i znate, ako ih od toga zla ne odvratite. Jao ti ga onoj kući, (a isto valja i za cijeli narod!) gdje se dobri Bog psuje, gdje se hule grdnim riječima svete stvari, gdje se proklinje i zlu predaje; tu ne može biti da bude Božijeg blagoslova, a gdje Božijeg blagoslova nema, tu nema ni pravog mira ni pravog napretka." „Grijeh čini narode nesretnima," veli Duh sveti, jer ih rastavlja od Boga.

2. Proklinjanje razdvaja narod megju sobom.

Bez Boga nema spasa kako ni jednom drugom, tako ni našem narodu. To je istina; ali je istina i ovo: pomozi si sam, pa će ti i Bog pomoći.

Hrvati moraju sami sebi pomoći, moraju biti složni, moraju se megju sobom ljubiti pravom kršćanskom ljubavlju. Kako je s tom slogom, s tom ljubavlju u nas? Hoćeš li da znadeš? Zaviri samo malo u naš sabor, čitaj novine raznih naših stranaka, ili, ako si na selu, gdje nema novina, pogledaj u prvu seljačku kuću. Možda i ne treba, da unigješ, jer već iz vana možeš na cesti razabrati, kakva tuj vlada sloga i ljubav. Ili zar ne čuješ, kako majka

na sva usta proklinje porod srca svoga i svako mu zlo želi, što se samo dade pomisliti. Otac proklinje ženu, majka djecu, djeca roditelje, a mnogi i sami sebe. Nije li to žalosno? Još je žalosnije, što je obitelj osnov, korijen, škola i rasadnik naroda. Kakva obitelj, takav i narod. Ako je u obitelji, koju je Gospodin Bog osnovao na najnježnijoj ljubavi, zavladala mržnja i nesloga, onda nije ni malo čudo, što u narodu nema prave ljubavi ni sloge.

Hoćemo li dakle, da se hrvatski narod ljubi, da se složi, da Hrvat pomogne Hrvatu: to nam je ponajprije uznastojati, da se ljubav i sloga vrate u hrvatsku porodicu, u hrvatsku kuću.

A što najviše ruši ljubav i slogu megju roditeljima i djecom? Po našem uvjerenju bogumrski običaj proklinjanja. Proklinjanje je otrovni plod mržnje i nesloge. Pa kako će u obitelji i u narodu procvasti ljubav i sloga, gdje si svi megju sobom žele svako zlo i svaku nesreću? To nije moguće. Samo ljubav ragja ljubav i slogu; a slogom rastu i male stvari, dok nesloga sve pokvari.

U boj dakle, rodoljubni Hrvati, proti neprijatelju, koji potkapa i ruši ljubav i slogu u obitelji, u općini, u čitavom narodu! u boj proti gjavolskom običaju proklinjanja.

To je i želja, da zapovijed presv. Srca Isusova: „Ljubite jedan drugoga, kao što sam ja ljubio vas.“ Kadgod ti drugoga proklinješ, griješiš proti ovoj zapovijedi ljubavi i to smrtno, ako mu smrt ili drugo veliko zlo u istinu i od srca poželiš.

3. Nečistoća truje narod u sebi.

„U selu N. sastadoh se,“ tako nam pripovijeda neki prijatelj, „s nekolicinom dječaka, pa se pustih s njima u razgovor. Mi se razgovarasmo posve na prijateljsku, ali svaka druga, treća riječ ove djece od 8—12 godina bijaše gadna psovka (kletva). Djeca bi te riječi izušćivala bez ikakva srama, kano da su htjela onim gadnim izrazima začiniti svoj govor. Groza me hvatala i velika žalost, i nehotice uzdahnuh: jadne li djece! Kako će vam ostati nevina srca, kad su vam usta tako pogana! Kakav li mora da je u obiteljima život, gdje djeca tako ružno govore!“

Pa odista! Možemo li vjerovati, da će oni svoje srce sačuvati čisto, kojima su neprestano najsramotnije riječi u ustima?

Zato moramo već s toga gledišta ustati proti besramnim psovkama i kletvama, kao u opće proti svakoj bestidnoj besjedi, što te ružne riječi ne

samo da kaljaju lijepi naš hrvatski jezik, već ubijaju i nevinost i šire nečistoću u narodu. A nečistoća — gotova je propast naroda: ona truje narod u sebi.

Ćudoregje je zdravlje i jakost naroda.

Samo ćudoredan, moralan narod silan je, samo takav je sposoban za velika djela. Narod, u koga se udomio nečisti grijeh, nalići obitelji, u kojoj se duboko uvriježila sušica. Tuj je sve slabašno, blijedo, bolesno; pošast prelazi s roditeljâ na djecu — ako je imadu — i sve rano vene i umire. Tako gine i propada narod, što griješi proti šestoj zapovijedi Božjoj. Na takav narod ne treba da udara vanjski neprijatelj, on već nosi klicu smrti u vlastitom srcu. Pravo vele: „Na mlagjima svijet ostaje.“ No baš mladež, uzdanicu i cvijet naroda, podgriza i toči ovaj grijeh kao potajni crv, da ne rodi žugjenim plodom, već usuprot često i prije vremena propadne i pogine.

Tko će nijekati, da je taj gadni crv zahvatio i cvijet hrvatskoga naroda? Zato junački na posao! Evo Isus, prijatelj mladeži, poziva te na vojnu proti ovom najvećem neprijatelju omladine. Pridruži se vojsci Srca Isusova, koja će se uz njega junački i ustrajno boriti proti nečistim riječima i razgovorima, jer tijem se putom ta kuga najbrže širi.

Prije nego su Portugalci osvojili Madejru, bijaše taj otok Atlanskoga oceana pravo leglo zmija otrovnica. Da uzmognu otok pretvoriti u plodnu zemlju, odlučili su vojskovogje da zapale prostrane šume, što su velik dio otoka pokrivale. Samo su još čekali dan, kad će vjetar žestoko zapuhati; vatra uhvati lišće, grmlje i visoka stabla. Nije dugo potrajalo, a zemlja se pretvori u ognjeno more. U njem se spalila otrovna zvjerad, a iz pepela se podigne do malo svakojako cvijeće, žito i drveće. Domovina otrovnih ljutica pretvori se u pravi zemaljski raj.

Rodoljubni Hrvati! Vatrom, što bukti i plamti u presvetom Srcu, hoće Isus i sve naše krajeve zapaliti, hoće da u njima uništi svu otrovnu zvjerad, navlastito psovku, proklinjanje i nečistu besjedu, pa da nam tako milu domovinu pretvori u raj ljubavi, bratske sloge, u raj, gdje bujno cvate najljepši cvijet, što ga ima na nebu i na zemlji: čista, nevina omladina.

Smije li, rodoljubni Hrvate, rodoljubna Hrvatice, Srce Isusovo u ovoj vojni proti neprijateljima hrvatske domovine, računati na te? Ako te ne goni ljubav prema Kristu ni ljubav prema domovini, neka te barem sklone vlastiti dobitak.

Jedan veliki svetac kaže: kad bi se čovjek trudio i mučio cijeli svoj život, da zapriječi samo jedan smrtni grijeh, pak to i postigao, mogao bi se slobodno tješiti, da nije uzalud živio, jer je tim učinio veliko djelo, zapriječio je naime najveće zlo. Kako bi dakle ti žalio truda, što ište ova vojna, kojom možeš spriječiti toliko i toliko smrtnih grijeha!

Valjda si ti i sâm mnogo sagriješio u životu, pa se bojiš vječnoga prokletstva. Ne boj se! Kad su sv. Oci pape, namjesnici Kristovi, pozivali sve kršćane na križarsku vojnu, obećali su svima poslije skrušene ispovijedi u ime Isusovo potpuni oprost njihovih grijeha. Na slični način možemo se i mi pouzdano nadati, da će nam Isus milostivo oprostiti sve naše mane, ako sada kao revni vojaci te vojske oslobodimo ne njegov grob, nego njegovo presveto Srce od bezbrojnih uvreda i pogrda; tä svaki smrtni grijeh regbi probada to presveto Srce. „Što se mene tiče,“ rekao nam jedan svećenik, „ja ću sve moguće učiniti za ovu vojnu proti psovki i kletvi, jer se čvrsto nadam, da kao nagradu za to nikada ne ću čuti onih strašnih riječi: „Odilazi od mene, prokleti!“

4. Ne kuni se krivo, a ni pravo bez potrebe.

„Dužnost me steže," tako piše presvij. biskup dubrovački u spomenutom pastirskom listu, „da ovom prigodom spomenem drugu tešku ranu, koja rastače ne samo pojedince, nego još i naše društveno življenje, naše uzajamno općenje. Ova teška rana jesu krive zakletve osobito na sudu, kad smo po zakonu pozvani, da svjedočimo istini . . .

„Dopušteno je zakleti se za istinu, ako je koja javna potreba. Ali zakletva treba da bude učinjena u istini t. j. samo za istinu; u razboritosti t. j. kad nas koja teška, obično javna potreba na to steže; u pravednosti t. j. za stvar dobru i pravednu . . . Ako vi krivo zasvjedočite, pa bilo i za vašega prijatelja, pa bilo i za kojegod prividno dobro, vi griješite smrtno, svetogrdno, jer rukom prama Bogu uzdignutom zovete dobrog Boga, da potvrdi vašu laž, vaše krivo svjedočanstvo . . . . Dužnost mi je ustati ne samo proti krivim javnim zakletvam u sudu, nego još proti svakoj zakletvi bez potrebe . . . Naš mili Spasitelj ne će, da se kunemo, pa bilo i za istinu, kad nijesmo javno na to prisiljeni, ni zemljom, ni nebom, ni svojom glavom; koliko još

manje imamo se kleti svetim imenom Božijim, imenom svetaca i drugim svetim stvarima. To je ne samo zabranjena kletva, no to je još uzimati isprazno ime Božije, što je zabranjeno u drugoj zapovijedi Božijoj. Nemojte kazati, naučan sam, to mi je običaj, jer to, mjesto da vas pred Bogom obrani, to vas više osugjuje. Da vas ko uvrijedi, da vam svako zlo reče, ili pokrade vaše trude i da vam se opravdava riječima: naučan sam, to mi je običaj, mislite li vi, da bi se tim opravdao? Tim bi vas još više uvrijedio. Bog je pravedan sudac, i kako pravedan sudac strožije postupa proti ubojici, ili klevetniku, ili rušitelju tugjeg poštenja, koji je više puta u to djelo zlo upao, nego proti onome, koji nije u tim grijesima ogrezô: isto tako postupat će i Bog, pravedni sudac, proti onima, kojim je prošlo u običaj, psovati, kleti se, proklinjati i bez ikakvog obzira svaku neskladnu i grdnu riječ govoriti. Kad se ozbiljno hoće, Božijom pomoći sve se može. Kad se radi o kojem našem svjetovnom dobru, zna se prebroditi i sinje more i provaliti lomne i kršne gore, ne gleda se ni trude ni muke; još više treba, kad se radi o tom, da ne uvrijediš dobrog Boga, da spasiš svoju dušu."

II.

Složimo se!

„Ali," kazat će mnogi, „je li moguće istrijebiti grijehe, koji su tako duboki korijen zahvatili u našem narodu?" Na to pitanje odgovorit ćemo pripovijedajući istinit dogagjaj, koji nam dokazuje, koliko može uz milost Božju i čvrstu volju jedan jedini i to jošte priprost čovjek — jedan bravar. Nadamo se, da će božansko Srce u Hrvatskoj naći takovih muževa; a nagje li ih, i uspjeh je vojne pod zastavom Srca Isusova osiguran. Evo ti dakle krasnoga primjera:

Bilo to u osmini blagdana svetog Franje Ksaverija god. 1.853. poslije večernjeg blagoslova, kad neki bravar u Bruselju kucne na vrata tamošnjega isusovačkoga kolegija i pozove O. van Kaloena.

„Velečasni, poznate li mene?"

*

„Ne poznam Vas, dragi prijatelju.“

„Ja se kod Vas ispovijedam, pak bih Vam imao nešto kazati.“

„Dobro, recite slobodno.“

„Ali, Vi ćete mi se rugati, znam ja; no ipak ne mogu da šutim, jer nemam mira. Vidite, Velečasni, ja sada dolazim upravo iz crkve, gdje sam se pred kipom sv. Ksaverija molio i tude mi došla jedna misao. Vi se već smijete, znao sam.“

„Ne bojte se, moj dragane, ne dajte se zbuniti.“

„Da, ova misao — da Vam kažem ... kako bi bilo Velečasni, kad bismo osnovali društvo za muževe osobito, da se iskorijeni psovka (kletva).

„Moj prijatelju, — na to će O. van Kaloen — to nije baš lako.“

„Znam ja, Velečasni, ali može se kušati, dopustite samo, da pokušamo!“

„Dobro, pokušajte i gledajte, da nagjete nekoliko ljudi, koji misle isto tako kao Vi.“

Čestiti bravar ode, potraži drugova i nagje ih. Nekoliko nedjelja kasnije — 15. siječnja 1.854. — sastalo se na večer 14 vrijednih muževa u radionici našega bravara. Svakoga napose bio je on već pripravio za svoju osnovu; no danas su se sastali, da

jedan drugoga upozna, da svaki kaže svoju i da se posavjetuju o novom društvu.

„Meni je već davno dodijalo,“ ovako će po prilici naš majstor, „kako se svijet danas u nas iskvario. Ja to vidim najbolje u naših djetića. Njima nije ništa više časno ni sveto. Jezik im je tako pogan, te čovjek ne može vjerovati, da oni išta više drže do svete vjere svoje!“

„Da, da, pravo veliš! uleti mu neki snažan kovač u riječ; kod mojih je ljudi baš tako. Oni znadu psovati i proklinjati, da Bog sačuva! Da vam pravo kažem, meni se u mojoj radionici često puta čini, kao da sam u paklu. Ali ko će tuj pomoći?“

„Ko će tuj pomoći? prihvati opet bravar. Ima, kume, i tomu pomoći! Čuj samo, kako si ja pomažem. Dogje li takav djetić k meni, počne li psovati, ja mu kažem najprije sasma prijazno: Čuješ li, prijatelju, u mene to nije običaj; eno natpisa što stoji tamo nad vratima: ‚U ovoj se kući ne psuje!‘ S početka dakako obično mrmljaju: Što Vas briga, to meni niko ne može zabraniti; ako Vam nije pravo, ja idem i t. d. Ali to ne smeta mene. Još mi nitko nije otišao zato, što sam mu zabranio psovati i proklinjati; a ako je tko i otišao, nijesam s njime ništa izgubio. Ja isplaćujem svoje ljude točno, a i inače

ih dobro držim, pa tako ostaju kod mene. A poslije nekoliko nedjelja ne misle više na psovke i na druge kojekakve gnusne i pogrdne riječi. Al' još i više, do skora idu rado i u crkvu!"

„To je istina," primjeti drugi bravar umjetnik, koji je prije kod našega majstora radio. Ni ja nijesam prije bolji bio, nego što su obično naši djetići, dok nijesam došao ovamo k majstoru. No on me posve predobio i učinio dobrim katolikom. Bog Vam platio, majstore! Moja žena i ja često se molimo za Vas!" Pri tom napuniše se oči starome djetiću suzama.

Majstor nastavi: „Vidite dakle, da naši ljudi nijesu tako zli; oni se već dadu navratiti na pravi put, samo valja da se zauzmemo za njih. Vi me razumijete. Ja mislim, da bi svaki od nas mogao molitvom i dobrim djelima mnoge predobiti za svetu stvar. Svaki od nas neka bude apoštolom u svojoj kući, u svojoj radionici. Bude li nas više, budemo li ovako složni, onda ćete vidjeti, koliko ćemo ih predobiti za ovaj velevažni pothvat. Mnogi sada spavaju i čekaju, da ih tko probudi. Mi ćemo ih probuditi; pa baš zato hoćemo sada da se složimo!"

„Pristajete li na to?"

„Pristajemo, majstore!" ori se oduševljeno iz srca i ustiju 14 drugova. Naš bravar dovede ovu

malu četu odmah k O. van Kaloen-u. Ovaj napiše pravila „Društva sv. Ksaverija". Dne 23. siječnja 1.854. primi ova mala vojska iz ruku presretnoga Oca zajedno sv. pričest; dne 15. svibnja predade im papin poslanik, potonji kardinal Gonella, medalju sv. Ksaverija; a 20. srpnja potvrdi ovo društvo kardinal mehlinski.

Pa što je postalo iz ove sitne čete?

Nakon 25 godina razgranalo se ono malo društvo od 14 članova u 342 zadruge, što broje više od 82.000 muževa i mladića. Sve se pridružilo: bogataši i siromasi, plemići i seljaci, tvorničari i trgovci, majstori i djetići. K tomu još pristupilo barem jedno 250.000 žena, koje su molitvom svojom podupirale plemeniti rad vrlih muževa. I ovo njihovo ozbiljno nastojanje dragi je Bog obilno blagoslovio.

Rodoljubni Hrvati i Hrvatice! Evo nam izgleda! Evo što može jedan bravar!

Istinita je riječ: „Čvrstom voljom i s milim Bogom sve se može." Pouzdano se nadamo, da će presv. Srce naći u Hrvatskoj muževa čvrste volje, koji će poput onog bravara revnovati za vojnu njegovu. Ali kao što onaj bravar nije mogao bez pripomoći drugova zamisao svoju da oživotvori, tako će još manje moći čovjek pojedinac bez pripomoći

drugova, da iskorijeni psovke (kletve) i nečistoću govora u narodu.

Na tako silnoga dušmanina složnim, sjedinjenim silama valja udarati. „Deset ljudi kad se složi, mogu učiniti, da 100.000 strepi," reče Mirabeau. A na velikoj socijalno-demokratskoj skupštini god. 1.895. rekao je neki govornik: „Ja volim 40 organizovanih muževa, nego hiljadu, koji nijesu organizovani." I doista, vanredni uspjeh svoj imadu socijalni demokrati, slobodni zidari i drugi neprijatelji naše sv. crkve u prvom redu zahvaliti organizaciji svojoj. S toga je uredba, organizacija i za vojsku presvetoga Srca od najveće važnosti. Evo uredbe i pravila „Vojske Srca Isusova":

III.

Uredba i pravila „Vojske Srca Isusova".

1. Svrha je „Vojsci Srca Isusova", u narodu, navlastito u svakoj pojedinoj obitelji, iskorijeniti psovku, kletvu i proklinjanje.

2. U „Vojsku" se primaju svi, koji su voljni i sami se brižno čuvati ovih grijeha i po mogućnosti nastojati, da se ovo veliko zlo iskorijeni i u drugih, napose u vlastitoj obitelji.

3. Kuća, u kojoj svi članovi pripadaju „Vojsci", u kojoj je dakle nestalo psovke, kletve i proklinjanja ili se barem ne trpi, zove se „kuća Srca Isusova."

Da se svaka hrvatska katolička kuća pretvori u „kuću Srca Isusova", to je uzvišena svrha i zadaća „Vojsci Srca Isusova."

4. Pojedinci, kao i čitave obitelji ili više njih zajedno primaju se tako, da se pred župnikom ili njegovim zamjenikom posvećuju presv. Srcu Isusovu

posebnom zato odobrenom molitvom. (Vidi na koncu knjižice str. 67.)

Ovu će molitvu članovi svaki dan izmoliti, a kao vanjski znak, da pripadaju „Vojsci“, namjestit će na zgodnom mjestu svoga stana hrvatski štit Srca Isusova.

Nije od potrebe, da se imena pojedinih članova upišu.

5. Hoće li da „Vojsci“ pristupi čitava obitelj, onda je dosta, ako se otac i majka u ime cijele kuće posvete Srcu Isusovu. U takovoj obitelji mole svaku večer posvetnu molitvu svi zajedno, dok štit Srca Isusova na zgodnom mjestu u kući sjeća svakoga, da je to kuća Srca Isusova, da se u njoj ne trpi psovka ni kletva. Broj upisanih obitelji zabilježit će se u svakoj župi.

6. Svi, i obitelji i pojedinci, obnovit će svoju posvetu svake godine što svečanije, i to na blagdan Srca Isusova.

7. Ako u kojem mjestu nije uvedena „Vojska Srca Isusova“, to se mogu članovi dati primiti i u drugom mjestu, gdje ta vojska već opstoji. U tom slučaju neka se posveta Srca Isusova obavi privatno.

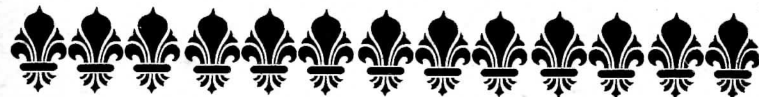
8. U svakoj je biskupiji „Vojsci“ na čelu diecezanski od biskupa imenovani povjerenik (s odborom), koji po naredbi i želji vrhovnog pastira svoga unapregjuje „Vojsku“ u biskupiji.

9. Diecezanski su povjerenici u svezi sa župnim povjerenikom. Župni je povjerenik ili sâm župnik ili koji drugi svećenik. On uregjuje „Vojsku“ u župi, prima u nju i obitelji i pojedince, te rukovodi općinske povjerenike. Da „Vojska“ svoju svrhu uspješnije polući, sastat će se župni povjerenik sa općinskim povjerenicima više puta u godini, n. pr. svaki mjesec, na vijećanje. A da vrhovna uprava ima prijegled o stanju „Vojske“, javit će župni povjerenik svake godine u mjesecu lipnju broj „kućâ Srca Isusova“ preko ordinarijata diecezanskom povjereniku.

10. Napokon mogu kao revnitelji ili revniteljice vojevati u „Vojsci Srca Isusova“ svi oni, koji su radi uhvatiti se u ovo plemenito i rodoljubno kolo.

Osobito će povjerenici i povjerenice „Glasnika Srca Isusova“ a i još mnogi drugi, iz svih sila nastojati, da presv. Srce Isusovo slavlje slavi u svakoj hrvatskoj kući.

11. Ako se pripoji „Vojska Srca Isusova“ trećem redu, društvu sv. obitelji, ili kojoj bratovštini — što je dakako slobodno — mogu ravnatelji ovih društava ujedno biti i povjerenici „Vojske Srca Isusova“.

IV.

Kuća Srca Isusova.

I. Naš cilj.

Konačni cilj našoj vojni jest: u hrvatskoj kući, u obitelji, iskorijeniti psovke, kletve i proklinjanje.

Kao mutna rijeka poplavila je ova grješna navika milu domovinu našu. Tko hoće da iscrpe silnu rječinu, zar će taj iz nje hvatati kaplju za kapljom? Zaludu mu posao! Hoćeš li rijeku isušiti, valja joj začepiti vrelo. Vrelo, barem poglavito vrelo psovki, proklinjanju i nečistom govoru, jest obitelj.

Hoćemo li dakle, koliko je moguće, naš mili narod da oslobodimo od ovih njegovih pogubnih neprijatelja, hoćemo li cijelu Hrvatsku da osvojimo presv. Srcu Isusovu, valja da osvojimo kuću po kuću, obitelj po obitelj. A kuća, u kojoj je nestalo psovke, proklinjanja i nečistih besjeda; kuća, u kojoj vlada

ljubav Božja, ljubav megjusobna i ljubav čistih srdaca: to je kuća Srca Isusova. Svaku hrvatsku kuću, koja još nije, treba pretvoriti u kuću Srca Isusova, to je cilj, to je svrha „Vojske Srca Isusova“. A kako će to biti moguće? To je samo onda moguće, kada kuće starješina, kada otac i majka ne kunu i ne psuju, niti trpe, da to itko drugi u njihovoj kući čini, navlastito djeca. „U našoj se kući“, reče nam onomadne neki gospodin, „nikad nije čula nepristojna riječ“. To je bilo zato, što roditelji nijesu psovali, niti su to trpjeli u kući. A zašto u mnogim obiteljima već mala djeca grdno psuju i izgovaraju svakojake gadne riječi? Jer su to čula i naučila od starijih, čestokrat od samih roditelja. Kakav otac, takav sin, kakva mati, takva kći. Kakav je otac i majka, takva su i djeca, takva i cijela kuća; a kakve kuće, takve općine, takav cijeli narod.

Hoćemo li dakle u hrvatskoj kući iskorijeniti psovku, proklinjanje i nečiste besjede, moramo prije svega sklonuti oca i majku, da se ne samo oni sami čuvaju tih grijeha, nego da ih i podnipošto ne trpe u kući.

2. Dvije — tri hrvatskim roditeljima.

Do vas dakle, dragi roditelji, stoji poglavito uspjeh „Vojne Srca Isusova“. Vašu kuću hoće božanski Spasitelj da pretvori u kuću svoga Srca; vašu kuću hoće da oslobodi ili očuva od tih pogubnih neprijatelja vaših i cijeloga hrvatskoga roda — od psovke, proklinjanja i nečistoće; hoće da ju učini kućom svete i čiste ljubavi, kućom blagoslova Božjega, kućom svoga presv. Srca „Evo me pred vratima“ veli Gospodin. Hoćete li ga odbiti?

Dragi oče i majko! Iz vaših ruku iskat će Bog jednom dušu djece, koju vam je povjerio. Vaša je dužnost uzgajati djecu svoju u strahu Božjem za vječni život, za nebo. Blago si ga vama, ako ste to učinili! Ali jao si ga vama, ako djecu svoju i služinčad, mjesto da ih vodite u nebo, zločestim primjerom svojim: psovkama i proklinjanjem još i sami navodite na zlo, sami ih kvarite i u pakao strmoglavljujete. Jao takvim roditeljima! Božanski Spasitelj reče jednom pokazujući na dijete: „Koji sablazni jednoga od ovih malenih, bolje bi mu bilo, da mu se objesi mlinski kamen o vrat njegov i da se utopi u dubinu morsku“. (Mat. 18, 6.) Vrijedi li to za svakoga, koji čije mu drago dijete sablazni, što onda čeka oca i mater, ako psovkama i kletvama

vlastito dijete svoje sablazne ili barem dopuste, da to čine drugi u njihovoj kući? Zar se ne bojiš ovih riječi vječne Istine? Zar se ne bojiš teškoga kamena, koji će te utopiti u dubinu ognjenog mora, u pakao? A u paklu, znaš li, oče i majko, tko će te tamo najviše proklinjati? Tvoja vlastita djeca, koja će zbog tebe tamo doći, jer su od tebe naučila psovati i proklinjati. „Vi ste bili dužni“, tako će vam doviknuti, da nam dadete dobar primjer, da nas odvraćate od grijeha, da nas kaznite za naše opačine; a vi ste nas sami pokvarili svojim zlim primjerom; vi ste nas učili psovati i proklinjati, vi ste se smijali, kad smo mi govorili besramne riječi, vi ste nas toliko puta proklinjali i nama svako zlo željeli: veselite se, vaša se je želja, vaša su se prokletstva eto ispunila — mi smo prokleti. Ali, prokleti da ste nam i vi, sto puta prokleti!“ Strašnih li prizora, koji će se zbivati u paklu! Ali je već i na zemlji obitelj, kuća, gdje se uobičajila psovka i proklinjanje, nalik na pakao.

U nekom gradu zabasalo dijete u nepoznate ulice; nije znalo, kamo će skrenuti, ter stalo plakati nasred ulice. Ljudi ga opaze, i hoće da ga kući odvedu, pa ga zapitaju: „Kako ti je ocu ime?“ A ono im odvrati: „Sotona“. Pitaju na novo, ali dijete

jednako odgovara. „A kako ti je majci ime?“ „Sotona,“ odvrati mali. „A kako ti se kuća zove?“ „Sotonska kuća.“ Čudili se ljudi, što dijete tako govori. No slučajno dogje jedan čovjek, koji je poznavao dijete i kuću njegovu. Kada su ga pitali o tome djetetu, reče im, da su mu roditelji skroz pokvareni ljudi, da otac majku psuje, proklinje i zove sotonom, majka opet isto tako oca, a oboje i otac i majka da neprestano grde i proklinju dijete; jednom riječju, da su ovi roditelji u istinu slični sotoni, a njihova kuća da je više nalik na pakao, nego na kršćansku kuću.

Dragi oče, mila majko, kako je s vašom kućom? Je li i ona nalik na pakao? Čuje li se i u vašoj kući onaj nečisti, bogumrski jezik, kojim se govori u paklu: psovka i kletva? Ako je tako, onda se nemojte tužiti, što su vam djeca nevaljana; onda se nemojte ni čuditi, ako u njoj ne stanuju angjeli mira i blagoslov Božji. Kako možeš očekivati, da dragi Bog blagoslovi djecu, koju ti sam proklinješ? Kako će Bog blagosloviti blago, koje ti neprestano psuješ? Kako će blagosloviti njive, šume, vinograde, na kojima ti neprestano tako strašno vrijegjaš pravednoga Boga i Stvoritelja svoga?

Oče i majko! Ako želite, da vam djeca budu

valjana i sretna; ako želite, da vam kuća i sve, što imate, bude blagoslovljeno od Boga; ako hoćete, da dragi Bog štiti, brani i blagoslovi cijeli hrvatski rod i dom: iskorijeniti morate u svojoj kući psovku, proklinjanje i nečiste govore, to jest učiniti svoju kuću kućom Srca Isusova.

Kuće domaćin i domaćica, otac i majka neka se slože, pa ozbiljno odluče pred Bogom, da će se odsele i sami pomno i marljivo čuvati svake psovke, kletve i nečiste riječi i da ne će nikako trpjeti tih grijeha u kući svojoj. Ima li odrasle čeljadi u kući, trebat će, da i oni starješini kuće to isto obećaju.

Zatim neka se svi zajedno posvete presv. Srcu Isusovu i neka nastoje, da im kuća bude i ostane u istinu: „Kuća Srca Isusova“.

3. Hrvatski štit Srca Isusova.

Bio je u Makiaen-u u Kitaju bogat trgovac. On se je dosad klanjao poganskim kumirima, osobito Cai-henu, bogu bogatstva. Sliku ovoga kumira imao je u dućanu, te ga u velike štovao. Godine 1.893. htio se taj trgovac obratiti i postati katolikom. Vjerovjesnik zatraži od njega, da najprije sve svoje kumire izbaci iz kuće, osobito onu sliku Cai-hena, što je imao u dućanu. Pošto je trgovac to obećao, dobio

je od misijonara lijepu sliku Srca Isusova. Tko sada veseliji od našega trgovca! Brzo pohrli kući sa svojim blagom, baci Cai-hena iz dućana, priredi svečanost i postavi uz svirku i gruvanje topova na mjesto krivoga boga, sliku presvetoga Srca Isusova. Kuća njegova, prije stan bogumrskih kumira, postade od tog dana na radost i ugled sviju tamošnjih katolika kućom Srca Isusova.

Hrvatski roditelji! Učinite i vi tako. Očistite kuću svoju od poganskih kumira — psovke, proklinjanja i nečistoće, pa je uresite štitom ili lijepom slikom Srca Isusova.

Dali smo u tu svrhu napravili krasne štitove Srca Isusova. Na ratnom štitu, koji je križem razdijeljen na četiri strane svijeta, četiri hrvatske zemlje s njihovim grbovima, vidi se Isus sa svojim božanskim Srcem. Štit je ovjenčan hrvatskom trobojnicom i nosi gore hrvatski natpis: „Kuća Srca Isusova“, okolo slike: „Srce moje koji štuju,
Niti kunu niti psuju“.

Ovim štitom okitit će se svaka kuća Srca Isusova. Ova slika presv. Srca na vratima ili zidu neka sjeti svakoga, bio ukućanin ili tugjin — da je u ovoj kući zabranjena psovka, proklinjanje i svaka

nečista riječ, da u ovoj kući stanuje ljubav prama Bogu i bližnjemu, da je to kuća Srca Isusova.

Nema sumnje, da će se taj prekrasni hrvatski štit Srca Isusova posvuda raširiti, ali molimo svakoga, da ga smatra ne kao običnu nabožnu ili narodnu sliku, nego kao prosvjed proti psovki, proklinjanju i nečistoj besjedi, kao znak „Vojske Srca Isusova."

Na mnogim hrvatskim kućama vidi se izvana ploča s hrvatskim grbom i natpisom: „Croatia". To je znak, da je ova kuća kod društva: „Croatia" u Zagrebu osigurana proti požaru.

Štit Srca Isusova na kući ili u kući neka svakomu kaže, da je ova kuća u presv. Srcu osigurana proti paklenom požaru, koji uništava našu vremenitu i vjekovitu sreću.

4. Zajednička molitva i pjesma.

U kući Srca Isusova izmolit će cijela obitelj svake večeri uz obične molitve zajedno još i onu pravilom četvrtim propisanu posvetnu molitvu. Ovu ćemo molitvu izmoliti u toj nakani, da dragome Bogu zadovoljimo za sve psovke, kletve i nečiste govore, kojim se presv. Srce u kući i u cijeloj Hrvatskoj vrijegja. U naknadu za ove uvrede mi se posvećujemo presvetom Srcu Isusovu i odlučujemo svaki

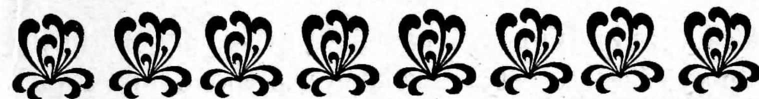
dan iz nova, da ćemo se ovih grijeha čuvati i nastojati, da se iskorijene iz naše kuće, i tako naša kuća bude u istinu kuća Srca Isusova.

Osim te propisane posvetne molitve živo se preporuča, da se u kući Srca Isusova svaki dan izmoli ili pjeva i ona krasna, oprostima obdarena molitva proti psovki i kletvi: Blagoslovljen budi Bog! i t. d. Vidi na kraju ove knjižice!

Ovu smo molitvu dali i uglazbiti, (vidi na koncu knjižice!) da se u crkvi i u kući može i pjevati.

Isti pjesnik, koji je spjevao za hrvatsku omladinu onu divnu pjesmu posvetnicu: „Do nebesa nek se ori", spjevao je i za „Vojsku Srca Isusova" krasnu davoriju, koju je takogjer jedan izvrsni skladatelj uglazbio. Dao Bog, te se doskora i ova davorija širom Hrvatske, dolom i gorom, u crkvi, u kući i na polju tako oduševljeno razlijegala, kao ona omiljela pjesma posvetnica.

Da se ta zajednička pobožnost u kući Srca Isusova što ljepše obavi, mnogo će doprinijeti, bude li na zgodnom mjestu lijepa slika ili kip presv. Srca Isusova. Božanski je Spasitelj izrijekom obećao: „Ja ću obilno blagosloviti svako mjesto, gdje se izloži i štuje slika mojega Srca".

V.

Po izbor čete.

Kao što u svakoj uregjenoj vojsci, tako ima i u „Vojsci Srca Isusova“ izabranih četa, koje će se, kako se čvrsto nadamo, osobito isticati u borbi proti psovki i proklinjanju i puno doprinijeti, da bude pobjeda što sjajnija. Ovakove su čete:

I. Poslanici ili misijonari.

Pučke se misije drže, da se narod izmiri s Bogom, da se iskorijene razne mane, koje vladaju osobito u narodu, i da se probudi u narodu pravi katolički život. No, koji su glavni grijesi našega naroda? Od kojih mana žele revni sinovi sv. Franje, Dominika i sv. Ignacija, da naš narod poglavito oslobode i očuvaju? Što najviše priječi u nas bogoljubni kršćanski život? Svak' znade, da je to psovka, proklinjanje i neči-

stoća. Zato misijonari i nastoje najviše, da iskorijene te pogrješke i to često s velikim uspjehom. Ima župa, u kojima je po svetim misijama ovih mana gotovo sasma nestalo.

Milost Božja za svetih misija čudnovato djeluje i narod je obično na sve spreman. Za stalno držimo, da će se tom zgodom i starješine kuća radosno odazvati pozivu misijonarovu, da u svojim kućama ne trpe ni psovke ni proklinjanja ni besramnosti u govoru, da svoju kuću učine kućom Srca Isusova.

U nekoj župi vladao je jedan veoma ružan običaj. Prigodom svetih poslanstva, kad je bilo sve skrušeno, pozove misijonar sve starješine kuća k sebi, pa ih osokoli toplim riječima, da složnim silama uznastoje, kako da se te sablazni iskorijene u pojedinoj kući i u cijeloj općini.

Čestiti muževi oduševljeno pristadoše na to i za kratko vrijeme nestalo je svakoga nereda.

Dobri hrvatski narode! Ti ne znaš više puta, kako bi misijonarima iskazao svoju zahvalnost i ljubav za veliki njihov trud i dobrotu njihovu. Evo ti krasne prigode! Znaj, da većega veselja ne možeš učiniti ovim apoštolskim muževima, nego kad im svečano obećaš po starješinama (i to obećanje poslije doista ispuniš), da ćeš se odsele složnim silama boriti proti

psovki, proklinjanju i nečistoj besjedi, da ćeš sve svoje kuće pretvoriti u kuće Srca Isusova.

2. Treći red.

Poznato je, kako su treći redovi svetoga Dominika i sv. Franje više no jednoć obnovili lice zemlje. Da su ovi redovi izvrsno sredstvo proti psovki i proklinjanju, pokazuje ovaj primjer: U župi D. bijaše misija. Misijonari se čudom čudiše, što tamošnji narod nikako ne psuje. Pitajući, kako je to, dobili su odgovor: „Otkako sam u trećem redu, više ne griješim" t. j. ne psujem i ne proklinjem. Tamošnji naime župnik, vrli sin sv. Franje, primio je u treći red samo one, koji su se odrekli psovke i proklinjanja. Nikad bolje! Kad bi se na to posvuda gledalo, postali bi trećoreci sol zemlje i svjetlo svijeta, u koje bi se i drugi ugledali.

„Vojska Srca Isusova" može se, ako se to u kojem mjestu čini zgodno, slobodno pripojiti trećem redu, ili društvu sv. obitelji, ili bratovštini Srca Isusova, sv. krunice, škapulara, Marijinoj kongregaciji, apoštolstvu molitve i t. d. Ova će društva biti po izbor čete „Vojske Srca Isusova." Pojedino društvo neka ide svojim putom, neka se bori svojim oružjem i načinom; ali neprijatelji, na koje valja složno nava-

ljivati, neka nam budu ona tri pogubna dušmanina hrvatskoga roda: psovka, proklinjanje i nečista besjeda. Svima neka vazda lebdi pred očima uzvišena svrha naše vojne: svaku katoličku kuću, svaku župu, cijelu nam milu domovinu osloboditi od tih mana i na taj način osvojiti za presv. Srce Isusovo.

S toga bi mogli i upravitelji, revnitelji i revniteljice i t. d. isti biti za „Vojsku“ i za razne bratovštine i redove.

3. Razne bratovštine.

Neki psovač dobio je od župnika škapular. Videći to jedna žena, stala je prigovarati g. župniku. „Ama kako možete, Velečasni, ovomu čovjeku dati škapular? zar ne znate, da svašta psuje i proklinje; on nije vrijedan, da nosi škapular.“

Je li krivo sudila ova žena? Mislimo, da nije. Od svakoga člana bilo koje mu drago bratovštine može se spunim pravom zahtijevati i očekivati, da se čuva barem takovih grijeha, kao što su psovka i kletva, pa nečiste besjede. Zato bi po našem mnijenju vrlo dobro bilo, kad bi se u razne bratovštine samo oni primali, koji niti psuju, niti proklinju, ili barem ozbiljno nastoje, da se oslobode tih mana.

Još bi bolje bilo, kad bi se u krajevima, gdje osobito vladaju ovi grješni običaji k općenitim pravilima dotične bratovštine dodala još glavna pravila „Vojske Srca Isusova“, — dakako s privolom crkvene oblasti. Slično što učinilo se već i sada u nekim mjestima. „Do Miholja“ — ovako piše Vel. g. Nikola Polić, župnik jelenjski (Primorje) u „Glasniku Srca Isusova“ 1.901. str. 109. „do Miholja brojila je b r a t o v š t i n a S r c a I s u s o v a 48 članova, danas broji 57 članova, koji svi redovito obavljaju naknadnu sv. pričest i odvraćaju braću od psovanja, kako im stoji u pravilima; zato su dobili od biskupa oprost od 40 dana.“

I drugi neki hrvatski svećenik ističe pobožnost prama Srcu Isusovu kao izvrsno sredstvo proti psovki i proklinjanju. Evo, kako piše: „Opazio sam u službi svojoj posve neobičan plod pobožnosti napram presv. Srcu Isusovu. Ljudi, kad bi dolazili, da se ispovjede, kazali bi: te i te sam se psovke okanio, otkako sam u bratovštini Srca Isusova! Vidio sam često: otkako je carstvo ljubavi Srca Isusova zavladalo u duši kojega čovjeka, od toga časa prestalo je carstvo tmine, carstvo grješnih navada.“

Što smo rekli za bratovštine, preporučamo i drugim katoličkim hrvatskim društvima. Svima iz dna duše dovikujemo: ne trpite u svojim krugovima i čitaoni-

cama psovača, proklinjača i besramnih besjeda ili pjesama. To iziskuje od vas Bog, vaše poštenje i rodoljublje vaše.

4. Katolički listovi, časopisi i zgodne brošurice.

Raznolika je svrha hrvatskim katoličkim časopisima. Nu svi napokon idu za tim, da u našem narodu unaprijede katoličku prosvjetu i kršćansko življenje.

No svako će lako priznati, da na katoličku prosvjetu spada i to, da se pouči narod, kolika je grjehota i sramota: psovka, proklinjanje i nečistoća; kako nas psovka rastavlja od Boga, kako neprestano proklinjanje ruši svaku ljubav i slogu, kako nečistoća narod slabi i truje u sebi. Narodu mora biti jasno, da u kući, u kojoj vladaju ovi grijesi, ne može biti sreće ni blagoslova Božjega i da će Bog ove grijehe, ako ne na ovom, a to sigurno na drugom svijetu grozno kazniti na svakome, ali najgroznije na roditeljima i svima onima, koji bi morali i druge od njih odvraćati.

A tko će to narodu kazati? Dakako svećenici u crkvi i u školi; ali prevelikih će sebi zasluga u tom pogledu steći i naši nabožni listovi i časopisi.

Molimo dakle sve p. n. urednike naših katoličkih listova, da bi svoju pozornost osobito svrnuli na ove ljute rane naroda našega. Ma što koristi čovjeku, koji je na smrt ranjen, ako ga zabavljaš ugodnim pripovijetkama, kad on megjutim umire? Iscijeli mu rane, spasi mu život, on će ti zahvalan biti do vijeka.

Ranjen je naš dobri narod; strašnih su mu rana zadali psovka, proklinjanje, nečisti duh i drugi neprijatelji. Što prudi ovakome bolesniku, ako ga zabavljamo svakojakim pričama? Donosimo mu lijek zgodnim štivom!

Glasnik presv. Srca Isusova rado se je odazvao našoj molbi, da bude i glasilom naše „Vojske“. Taj će list drage volje primiti i objelodaniti izvještaje o stanju i napretku „Vojske“ u pojedinim mjestima. Molimo takodjer sve ostale katoličke hrvatske listove, da bi isto učinili, te i svoje čitatelje zanimali za ovu spasonosnu i rodoljubnu stvar.

Komu je Bog dao, neka pomaže stvar i svojim perom. Neka piše zgodne brošurice[1]) ili članke za koji časopis. I izvještaji o dobrom uspjehu, što se poluči na jednom mjestu, mnogo će opet druge osokoliti, da rade na slični način. Zato će i „Glasnik presv. Srca Isusova“ od vremena do vremena iznositi

---

[1]) Preporučamo vrlo lijepu knjižicu: „Ne ću psovati niti proklinjati.“ Hrvatskom narodu A. Jagar. Zagreb.

statistiku (popis), koliko već ima u kojoj župi kuća Srca Isusova, t. j. kuća, u kojima se ne trpe psovke i proklinjanja i nečiste besjede. Svakoga će zanimati, koja će župa hrvatska zaslužiti naslov: župa Srca Isusova!

5. Hrvatska mladež.

Kako mladež? Zar da bude i ona „izbor četa“ u „Vojsci Srca Isusova?“ Mi to iskreno želimo. Ali hoće li i ona to htjeti? Ne sumnjamo nimalo, jer govorilo se o mladeži šta mu drago, to ne će nitko poreći, da ona iskreno ljubi narod svoj, da je oduševljena za sve, što je narodu na korist; hoće ona rado, da narodu pomogne i teške mu rane iscijeli. No vidjeli smo, kako su poznate one grješne navade ljute rane na tijelu naroda našega, kako to tijelo slabe i nagrgjuju. Hrvatska će dakle mladež već iz ljubavi prama svom narodu veselo pozdraviti ovu „Vojsku.“

Mladež nadalje ljubi naš hrvatski jezik i ne će da trpi tugjih riječi. U nekim dapače društvima odlučiše gjaci, da mora svaki platiti globu, čim izusti koju tugju riječ. Neka! Ali mi velimo: onda budite dosljedni, pa nemojte ni psovke i proklinjanja, na sličan način trpjeti, jerbo ni one nijesu nikle u poštenoj

kršćanskoj hrvatskoj duši. Psovke i proklinjanja to su tugjice, to je korov iz tugjih zemalja.

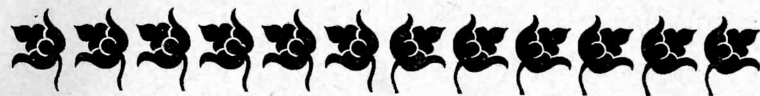
Onomadne vozio se na željeznici od Zagreba do Broda neki hrvatski vojnik, koji je posve lijepo govorio hrvatski, ali psovao — madžarski! Je li mu valjda pošteno hrvatsko srce reklo: psovati nije hrvatski!

Hrvatska mladeži ne trpi ove tugjinštine u našem jeziku! Nemoj i ne daj, da se čisti milozvučni hrvatski jezik neprestano blati ovim tugjim gadom! Psovati i proklinjati nije hrvatski, kao što nije hrvatski mladu dušu kaljati nečistim besjedama. Ne trpi ovih dušmana hrvatskoga naroda u svojim krugovima i svakako nastoj, da se ova tugjinština i u narodu iskorijeni.

Mi smo uvjereni, da će i školska djeca, muška i ženska, mnogu hrvatsku kuću osvojiti presvetomu Srcu Isusovu, budu li na to potaknuta od svojih učitelja i učiteljica. U nekoj kući bijaše otac strašan psovač. Žena i djeca, koja su puno od njega trpjela, učiniše devetnicu, da se otac obrati. Jedno veče zateče otac cijeju obitelj, gdje moli krunicu. Otac bezbožan čovjek, stane grozno psovati i proklinjati, zalupi vratima i ode bez večere spavati. Ali ne može usnuti. Sveudilj lebdi mu pred očima žena i djeca, gdje kleče na koljenima pred kućnim oltarom i živo

osjeća, kako se ružno vladao i teško sagriješio svojim psovanjem. Sutradan rano ustane i pozvavši svoga sinčića upita ga, što su sinoć s majkom tako vruće molili. Dijete mu odgovori: „Molimo, oče, već devet dana, da se ti obratiš.“

Ganut milošću Božjom obrati se otac posve, a kuća njegova postala je molitvom njegove žene i djece prava kršćanska kuća. Draga djeco, molite, radite i ne mirujte, dok ne bude i vaša očinska kuća — kuća Srca Isusova!

VI.

Župa Srca Isusova.

Godine 1.704. umrije u Erlangu glasoviti i sveti misijonar o. Filip Jeningen D. I. Ubile su ga, može se reći, otrovne strijele psovka i proklinjanja. Taj revni svećenik tako je ljubio Boga, te bi često rekao: Ja bih volio pretrpjeti sve moguće muke na ovome svijetu, kad bih samo time mogao, da zapriječim i jedan jedini grijeh. Osobito ga je boljela svaka psovka i kletva. Jednom ga susretne neki seljak, koji je u svojoj ljutini strašno psovao i proklinjao. Našem misijonaru bijaše to vrlo žao, te je na svaki način kušao da umiri bijesna čovjeka, moleći ga i zaklinjajući, neka prestane Gospodina Boga vrijegjati tako grdnim grijesima. Ali na to se seljak još više razljuti, pa uzme još groznije psovati. To je bogoljubnoga o. Jeningena tako rastužilo, da

je obolio i za malo dana umro. To je bio svet čovjek, koji je dakako mnogo bolje vidio grdobu toga grijeha, nego mi obični ljudi. Ali kojega kršćanina, osobito pako svećenika, ne će zaboljeti u srcu, kad vidi, gdje se ova kuga širi sve to više u našem narodu! Mi smo govorili s mnogim svećenicima iz sviju naših biskupija o „Vojsci" proti psovki i kletvi, pak svi oduševljeno i jednoglasno odobravaju i pozdravljaju ovu zamisao i drage volje obećaše svoju pripomoć. Evo, kako nam piše neki vrli redovnik iz Dalmacije:

„Iz cijeloga srca svoga pozdravljam plemenitu osnovu o svetoj vojni proti divljem „Vandalu" časti Božje u našoj Hrvatskoj. Je li ikoje poduzeće na slavu Božju, onda je to za Hrvatsku, po mome mnijenju, na najveću. Mene groza spopada, a bol mi srce para, kada god pomislim na ona divlja jata otrovnih strijela, što ih danomice bogugrdni jezici saspu na dobro Srce našega Spasitelja... Da su u mome srcu sve tisuće grla hrvatskih, na sav glas bih uskliknuo: U boj! Bog to hoće!"

A neki župnik iz Posavine iznosi i krasne praktične prijedloge, kako bi se u svim župama najuspješnije mogao iskorijeniti taj pogubni korov. Mi priopćujemo ove prijedloge to radije, jerbo će — kako opaža dobro isti velečasni gospodin — u ovoj stvari uz milost Božju najviše moći župnici učiniti. Evo kako piše revni pastir:

„Buduć da je u nas u Posavini kod većine seljaka sačuvan jošte zadružni život, to će ova akcija vrlo dobro uspijevati, ako se preko kućnih starješina gleda u pojedinim kućama iskorijeniti ovo zlo.

Župnik na odregjeni dan neka skupi kućestarješine, te im stvar na srce stavi, pa ih pozove, da se za nju zauzmu. Ona kuća u selu ili varoši, čiji starješina dade poštenu riječ, da ne će psovati ni proklinjati i da to ne će trpjeti kod svojih potčinjenih (ukućana, domara), neka se posveti presv. Srcu i neka se prozove kućom Srca Isusova — a može se ovaj proglas učiniti i u crkvi pred pukom, da bolje djeluje na narod.

Starješina, koji je tu dužnost na se uzeo, neka svaku večer u pamet dozove svojim ukućanima ovu obvezu, koju je kuća njihova na se uzela i neka gleda, da cijela obitelj zajedno izmoli posvetnu molitvu.

Osobito je lijepa zgoda, da duhovni pastir narodu svom stavi na srce ovu dužnost prigodom kućnih i poljskih blagoslova. Mnogo drži narod do tih blagoslova, svu svoju nadu stavlja u taj blagoslov; nu

koja korist, ako se kuća ili polje jednom blagoslovi, a tisuć puta psovkom prokune?!

Ne bi bilo s gorega, kad bi župnik n. pr. svaka dva mjeseca sazvao starješine, pak ih pitao, kako stvar uspijeva. Tako bi se opet novim marom i revnošću nastavljalo.

Kad se jedan ili drugi psovač u župi obrati, te prestane psovati, mnogo će to koristiti. Budući da se seljak najviše izgovara, e mu nije moguće u stanovitim slučajevima, da ne psuje, dobro će biti, svakom zgodom pozivati se na primjer onih seljaka, koji u istim prilikama megju njima živu, a ipak ne psuju. Dobro će biti preporučivati im kakov indiferentan usklik, koji bi mjesto psovke mogli rabiti kada dogju u jarost.

Da se starješine što bolje potaknu na rad oko ove stvari, dobro je, da se odredi jedna svetkovina n. pr. presv. Srca Isusova, da se na taj dan svečanim načinom onome starješini, u čijoj se kući iskorijenila psovka i kletva i ružna besjeda, uruči lijepa slika Srca Isusova i to pred cijelim pukom. Način taj vrlo će dobro djelovati. Imenik kućâ Srca Isusova mogao bi se javno objesiti u crkvi — drugima na ugled, a i samim primljenim obiteljima na poticalo, da ustraju.

Napokon, neka se što više širi u puku knjižica: „Vojska Srca Isusova“.

To su prijedlozi velevrijednoga župnika. Velečasni gospodin veli, da će on u svojoj župi na spomenuti način raditi. Kamo sreće, da se tako radi po svim župama širom Hrvatske nam domovine. Revnost druge velečasne gospode naći će opet druge načine, koji će valjda bolje odgovarati prilikama i okolnostima dotičnih mjesta. Umoljavaju se p. n. gospoda svećenici, da bi u svojim koronama i konferencijama koju govorili u prilog „Vojsi“. Odbor će zahvalno primiti od velečasne braće svaki naputak, dapače mi molimo svu p. n. braću u duhovnoj pastvi, da bi nama, ili u kojem javnom listu naznačili ona pomagala, koja će samo iskustvo kao najuspješnija preporučiti.

Ne možemo, da ne spomenemo, kako je sadašnji sv. Otac, Pio X., kao svećenik revnovao proti psovki i kletvi. Kad je bio još kapelan, čuje pod svojim prozorom neku kavgu. Ljudi se megju sobom psovali, da ne može biti gore. Revni kapelan ni pet ni šest, nego izagje, prilijepi psovačima nekoliko zaušnica i rastjera ih. — Ovi ljudi i danas još živu i sjećaju se s velikom zahvalnošću onih zaušnica, koje su za tako svetu stvar dobili od ondašnjega „Don Joze“ — sadašnjega Pape.

Kao župnik u Salzanu zaustavi se Pio X. jednoga dana ispred krčme, gdje se bilo sakupilo više muževa. Svi su se takmili, da obljubljenom župniku ponude vina. Megju njima bio i dućandžija, koji g. župniku takogjer nudio čašu. No ovaj mu reče: „Ti imaš gadni običaj, te se svaki dan kuneš i proklinješ. Dok se toga ne okaniš, nemam s tobom nikakva posla". Na to će dućandžija: „Kad je tako, onda se ja pretvorio u zmiju, ako još jedan put izustim kakvu kletvu". Sada se Don Jozo veselo nasmije, te ispije ponugjenu čašu.

Napokon želimo, da se i općinska poglavarstva pridobiju za svetu stvar „Vojske Srca Isusova", pa sa svom odlučnošću ustanu proti psovačima.

Ima u Hrvatskoj više naredaba i od vis. kralj. zemaljske vlade proti psovki i kletvi,[1]) a u zagrebačkom „Redarstvenom Dnevniku" čitasmo istom onomadne ovo:

„Iz učestalih prijava od strane općinstva i redarstvenih organa opazilo se, da je izušćivanje kletva i bogumrskih psovaka megju ovdješnjim pučanstvom

[1]) Tako naredba kr. zem. vlade odjela za nutarnje poslove od 23. listopada 1.880. broj 4.219. Naredba od 2. lipnja 1.886. za bivšu Krajinu. Okružnica vis. kr. zem. vlade od 14. studenoga 1.894. — Sravni i carsku naredbu od 20. travnja 1.854.

preotelo u velike mah, što više, da je taj odurni običaj zarazio i djecu. U interesu javnog morala upozoruje gradsko poglavarstvo roditelje, a tako i gospodare, majstore, pod čijim se nadzorom nalaze naučnici i t. d., da svojski uznastoje poukom i inim shodnim načinom, da se taj ružni običaj iskorijeni. S druge strane upozoruje se, da je izušćivanje kletva i huljenje Boga zabranjeno i kažnjivo, i da će gradsko poglavarstvo svakog prekršitelja po naredbi kralj. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove, od 23. listopada 1.880. broj 4.219. kazniti globom od 200 kruna, odnosno zatvorom do 14 dana".

Izvrsno! Ugledala se i druga poglavarstva u taj primjer naše prijestolnice, pa će doskora nestati psovke i kletve!

Dakako moraju i sami činovnici u tom dobrim primjerom prednjačiti. Ta zakon je zakon, pa vrijedi za sve. Sv. Ljudevit IX., kralj francuski, izdao je zakon, da onomu, koji javno opsuje Boga, probodu jezik usijanim željezom. Tužili jednoć sv. kralju veoma odličnog gospodina, da je psovao. Njegovi prijatelji zamoliše kralja, da mu oprosti ugleda radi. No kralj ga nije pomilovao, nego reče: „Opraštam, ako tko mene pogrdi, ali nikad i za nikada, ako tko Božje Veličanstvo opsuje. Rado bih si dao i sam

jezik probosti, kad bih tim mogao svaku bogopsovku iskorijeniti iz svoje države". Isti ugodnik Božji zapovjedi svomu sinu, da kazni psovače i da nastoji tu kugu u državi utamaniti.

O kako će sretna biti, kako blagoslovljena župa, kad nestane u njoj kletve, te neprijateljice Boga i ljudi. A nestat će je, kad svi u župi složnim silama navale na tu aždaju paklenu i ne miruju dotle, dok je ne strovale u dno ognja paklenoga.

VII.

Hrvatska: dom Srca Isusova.

Čitava velika Hrvatska da bude jedan velebni dom, na kojem se vije zastava Srca Isusova u znak, da je ljubav Božja pobijedila, da Hrvat više ne proklinje Hrvata, da ni jedan Hrvat više ne psuje Boga svoga: evo to je uzvišeni cilj, to je idejal „Vojske Srca Isusova".

Svaka hrvatska obitelj, svaka kuća, u kojoj je nestalo psovke, proklinjanja i nečiste besjede, bit će kamen, svaka općina stup, svaka župa Srca Isusova bit će posebno svetište u ovom veličanstvenom hramu, u kojem će hrvatski narod čistim srcem i usnama Boga svoga blagoslivljati, hvaliti i slaviti od koljena do koljena.

No je li to moguće? Jest, ako složno i ustrajno uznastojimo, da se grješni običaj psovke i prokli-

njanja iskorijeni u pojedinoj kući. A to je moguće. Nije to dakako posao jednoga dana. Ima crkvi, koje su gradili više stoljeća. Nije dakle čudo, ako se ni dom Srca Isusova, koji obuhvata čitavu Hrvatsku, ne dogradi za malo dana. Učinimo samo sve, da udarimo čvrst temelj poduzeću, dobru organizaciju. Kao dobro uregjena vojska osvojit će „Vojska“ malo po malo pojedine kuće i cijele župe hrvatske. Imena župâ Srca Isusova mogla bi se ispostaviti javno na počasnoj ploči u crkvi Srca Isusova u Zagrebu čitavomu hrvatskomu narodu na pobudu i ugled. Koja će biti prva takva župa? Živjela prva župa Srca Isusova! Živjela, cvala i junački ustrajala „Vojska“, dok ne bude cijela velika Hrvatska: dom Srca Isusova!

VIII.

Pripovijetke, koje pokazuju, kako se pojedinac može osloboditi zle navade.

I. Što može dobra ispovijed.

Godine 1.895. bila je misija ili sv. poslanstvo u hrvatskom gradu S. Megju mnogobrojnim narodom, koji je s najvećom napetošću slušao misijonare, bijaše i čovjek, koji je kao strašan psovač upravo bio na glasu. Psovati i proklinjati prešlo mu je regbi u krv, i sve bi njegove besjede bile ovim otrovom začinjene. Nego čuvši od misijonara, kako je to strašan, sramotan i poguban grijeh, kako čovjek od njega nema nikakove koristi, kako on priječi blagoslov Božji i kako čovjeka vodi u pakao, pokaje se naš psovač skrušeno, ispovjedi se iskreno i odluči čvrsto, da će se u buduće čuvati svakog psovanja i proklinjanja. No hoće li održati i ispuniti svoju odluku?

Malo dana kasnije vraćao se taj čovjek iz grada kući na saonama; bio je baš dubok snijeg zapao. Hoteći iz jedne ulice da skrene u drugu prevrnu brzi konji na uglu saone i bace gospodina svoga u snijeg. Ljudi, koji su to gledali — a bilo ih je mnogo naokolo — očekivali su samo jedno: da će poznati psovač po svojem običaju sasuti svu silu svojih najstrašnijih psovaka i kletava. Al' gle čuda velikoga! Prijašnji psovač iskopa se posve mirno iz snijega i reče samo: U ime Isusovo! To se je ljudi, koji su to čuli, u velike dojmilo, te su to po cijelom gradu kao kakovo čudo pripovijedali.

Dragi štioče! Ko je načinio ovo čudo? Dobra, skrušena ispovijed i čvrsta odluka. Hoćeš li, želiš li se i ti osloboditi takve zle navade, ispovjedi se skrušeno, od srca se pokaj i odluči čvrsto, da ćeš odsada započeti nov život! A da toj odluci ostaneš vjeran, obnovi je svaki dan u jutro, i moli Boga, da ti pomogne svojom milošću; pokaj se na veče za prekršaje i sutradan s nova odluči, da ćeš se grijeha čuvati.

2. Kako se vojnik odučio od psovke.

Ali ćeš valjda reći: Ja sam se već često puta ispovjedio i čvrsto odlučio, da ću se čuvati grješne

navade, nego meni to nije ništa koristilo; ja sam opet zgriješio.

Tako se tužio i jedan časnik poznatome apoštolu, Don Bosku. Don Bosko mu odgovori: „Tomu ima lijeka; ja ću Vam kazati sredstvo, koje će Vam sigurno koristiti, obećajete li, da ćete ga upotrebiti?“ Časnik to rado obeća. Na to će Don Bosko: „Koliko god puta što opsujete, odrežite si na kaputu jedno puce (gumb)“. „Što Vi to zahtijevate?“ odgovori zlovoljno časnik. „Vi ste obećali, da ćete moj savjet poslušati,“ mirno će Don Bosko. — Časnik opsuje jednu, no odmah izjavi, da će držati svoju riječ. „Učinite to odmah“, sjeti ga Don Bosko, „jer ste upravo psovali!“

Časnik se pokaže mužem, uzme nož, te si u istinu odreže jedno puce; no ovo puce bijaše prvo i posljednje: nikad više nije psovao.

Zar ti ne bi mogao nešto slično učiniti? Tko ne će da upotrebi zgodnih sredstava, taj nema ni prave volje da se popravi, a takav se dosljedno ne će niti popraviti.

3. Kako je gostioničar prestao psovati.

Neki je gostioničar strašno psovao. Jedan svećenik ga opomene, da se progje tog ružnog običaja. „Rado bih, ali kad ne mogu!“ odgovori gostioničar. Na to će svećenik: „Recite mi, što znače one bijele crte na crnoj ploči?“

„Ove crte znače, koliko je čaša vina ovaj ili onaj gost popio, a nije platio; dakle koliko je dužan.“

„Dobro, vidite, ako u istinu hoćete da se odučite od psovke, a Vi samo izbrišite jednu od onih bijelih crta, kada god što opsujete; tako ćete se osloboditi zle navike svoje, a i Vaši će gosti biti zadovoljni!“

Gostioničar posluša savjet i za neko vrijeme nije od njega nitko više čuo nikakve psovke.

Dragi čitatelju, to je i za tebe nepogrješivo sredstvo. Ti možda nijesi krčmar, a valjda ti nije nitko ništa ni dužan, da bi mu štogod oprostio. No možeš se ipak poslužiti istim sredstvom, imaš li samo koji novčić. Odluči odmah, da ćeš za svaku psovku, kletvu i nepristojnu riječ dati barem jedan novčić siromahu, ili društvu sv. Ćirila i Metoda, ili u kakovu drugu dobru svrhu. Ako imaš više, možeš

i više dati, osobito kad jedan novčić ne bi koristio, a ti daj „sekser“ ili krunu, pa ćeš vidjeti, kako ćeš se brzo popraviti. Što više, ako ih ima u tvojoj kući više, koji kunu, a imaju novaca, onda uredi zgodnu škrabljicu, pa neka svaki, koji bi što opsovao ili prokleo, plati nešto u tu škrabljicu. Za skupljeni novac kupi kakvu lijepu sliku ili ga upotrebi, kako je već spomenuto, za siromahe ili za drugu koju dobru svrhu. Na taj način možeš si dušu otkupiti novcem. Ili cijeniš li možda više novac, nego dušu svoju?

Možda kažeš, da bi rado ovo sredstvo upotrebio, ali nemaš ni prebijene pare. Što ću ti na to? Povedi se za slijedećim primjerom:

4. Lijek bez pare.

„Ama, Velečasni, zar nema nikakva lijeka proti psovki i proklinjanju? Ja bih se veoma rado riješio ovoga grijeha, ali ne mogu. Znate, ja sam kod marve, pa kad me marva razljuti, moram psovati, moram . . . nema fajde!“ Tako se tužio jedan čovjek nekomu svećeniku.

„Ima lijeka, brate, samo ako ga hoćeš uzeti“.

„Hoću, Velečasni, drage volje, samo ako mi koristi“.

„Ne boj se! Sigurno će te izliječiti, samo ako ga budeš trajno uzimao“.

„Hoću, hoću, samo što mi je činiti?“

„Ništa drugo, nego samo to: kadagod što opsuješ, uzmi kamen, al' ne malen, metni ga u džep i nosi ga do na večer. To je moj lijek: ovo kamenje u džepu istrijebit će ti psovke iz duše i ustiju. Poslije mjesec dana dogji, pa mi kaži, je l' ti lijek koristio“.

Seljak veselo ode s čvrstom voljom, da će taj jeftini lijek zdušno upotrebljavati. Poslije mjesec dana vrati se natrag svećeniku.

„No, kako je?“ kliče ovaj iz daleka. „Je li lijek koristio?“

„Izvrsno, Velečasni! Ali nije bilo tako lako, kako sam mislio. Prvi dan morao sam napuniti sve džepove kamenjem, jedva sam ga vukao; bilo mi strašno dosadno, no ipak sam nosio do na večer. To sam upamtio, te sam se sutra već bolje čuvao; treći dan sam opet manje griješio; a sada, Bogu hvala, sjećam se već kamena, prije nego mi psovka dogje na usta. Ja sam se posve oslobodio ove grješne navade. Hvala Vam za tako koristan i jeftin lijek!“

Dragi štioče! Zar ti je i ovaj lijek preskup?

Pokušaj i ti ovaj lijek, ako imaš kakvu grješnu navadu. Iza svakog grijeha obavi odmah koju stalnu pokoru, ali pokoru, koja tvojoj naravi nije ugodna, pa ćeš vidjeti, da nema te zle navade, od koje se čovjek uz milost Božju ne bi mogao osloboditi.

5. „Uzeo sam zavjet!“

Upoznao sam se s čovjekom od kakih 50 godina, koji nije nikako, baš ništa psovao, što mi je bilo za čudo. Upitam ga, kako se tako lijepo čuva ovoga grijeha, a on odgovori: „Ja već 20 godina ne psujem nikako. Prije sam i ja psovao, ali pošto sam izašao iz soldačije, uzeo sam zavjet, da više ne ću psovati, i tako se, Bogu hvala, čuvam ovoga grijeha.“

To je sigurno lijepo i hvalevrijedno. No ipak ne bih ti, dragi štioče, savjetovao, da uzmeš i ti' takav zavjet bez privole svojega ispovjednika.

6. Munjovod.

Dobar munjovod čini, da grom — ma bila grmljavina kako žestoka, te planula i sva nebesa — ne udari u kuću, i ako udari, da se bez štete izgubi u zemlju. Što je munjovod za kuću, to je zgodna bezazlena, ali krepka riječ za žestoka čovjeka. Ona čini, da mu odlahne, a da ne psuje i ne griješi.

Ama ćeš valjda kazati: „Zar ne bi bolje bilo, da čovjek u ljutini ne izgovara ni ovakovih riječi, nego da jednostavno šuti?“ Bi — ako možeš šutjeti. Ako si pako od onih, koji na pitanje: „pa zašto uvijek psuješ? odgovoraju: „ja se ljutim s djecom, s marvom, sa zločestim ljudima... pa moram griješiti ili psovati,“ što onda? Ako dakle nikako u ljutini ne možeš (jer ne ćeš) šutjeti, a ti, brate, nemoj oduška davati svojoj ljutini grješnim psovkama i kletvama, nego si odredi za ovake prilike kakvu drugu zgodnu riječ, koja nije grješna, n. pr. mjesto „vrag te“ reci: „vrabac te.“ Tako ćeš se najlakše očuvati bogumrske psovke i kletve.

Na taj se način oslobodio ove bezbožne navade i neki vojnik, kako sâm pripovijeda. On bijaše i u Italiji, a čini se, da se nije baš ugodno sjećao talijanskih gradova, gdje je boravio. Bilo, kako mu drago, on uze običaj u ljutini i mjesto grješne psovke izgovarati imena gradova: „Milano-Verona!“ „Tako sam se odučio od psovke“, tvrdi on sam. „Videći to neki drugi vojnici, povedoše se i oni za mnom, pa su tako i oni ostavili svoje ružne psovke.“

Još ćemo navesti jedan primjer, jer baš ovamo spada, što čitamo u životopisu Petra Barbarića[1])

[1]) Petar Barbarić, hrvatski uzor-mladić. Napisao Ante Puntigam, D. I. Sa slikama. Zagreb. A. Scholz.

Megju onim stvarima, što ih je bogoljubna duša Petrova osobito mrzila, bijaše i kletva. „Meni bi bila strahota, da dogjem u pakao“, reče on jednoć, „osobito zbog toga, jer bih tude Boga na vijeke proklinjao.“ Često bi znao reći, da je psovka i kletva glavno zlo ovdašnjega puka. „Oh, da se može ova biljka, što je u samom paklu nikla, što prije s korijenom iščupati iz srca naroda našega!“

Jednom na šetnji namjeri se na jednog seljaka i upusti se s njim u razgovor. Tu se Peri na čudo dalo, što ovaj seljak iza svake treće riječi: „Jež ti u njedra!“ „Šta je to, Ivo, jež ti u njedra?“ upitat će Pero. „E ja tako nešto uzeo u običaj, pa misto da psujem i dušu prid Bogom grišim, velim ja uvik: jež ti u njedra! Tako ja to uzeo u običaj, pa se čuvam grija.“

To se svidjelo našem Barbariću, te bi kasnije rado pripovijedao o seljaku i njegovu ježu. „Kako bi to lijepo bilo,“ reče on, „kada bi ljudi mjesto psovke i kletve, ovaku jednu bezazlenu riječ uzeli u običaj.“

To i ja velim, dragi štioče, pa zato nemoj sada dalje čitati, dok svoju dušu ne osiguraš takovim munjovodom, t. j. dok ne odrediš stalnu kakovu riječ

bezazlenu, kojom ćeš u buduće oduška dati raznim svojim osjećajima, osobito u ljutini. Ako ti se pako čini, da takovi bezazleni izrazi nijesu sočni za tvoje grlo i da se tvoja usta mogu zaslagjivati samo najgadnijim psovkama i kletvama, koje božansko Srce probadaju i tebe strovaljuju u pakao: onda se bojim za te, da ćeš zlo proći i na ovom i na drugom svijetu, jer onda, brate, za tebe nema više lijeka!

7. Zadnja čaša.

„Kad sam trijezan“ — govori mnogi — „nikad ne psujem, ali ako se napijem, govorim svašta. Pa šta ću ja! ja ne znam ni sâm šta govorim!“

Što ćeš ti učiniti? Isto, što je učinio švedski kralj, Karlo XII. Taj je za mladih godina bio jako zavolio žestoko piće.

Jednom, kad bijaše opet pijan, grdio je i psovao u takovu stanju svoju vlastitu majku, koju je inače iskreno ljubio. Sutradan sjeti ga jedan od njegovih prijatelja, kako je jučer teško uvrijedio staru i dobru majku svoju. Karlo sasluša mirno svoga prijatelja. Ozbiljne ga zaokupe misli, što su do dna srca prodirale. Misli, misli i sve na jedno smisli i zapovjedi, da mu se donese jedna čaša i boca najboljega vina. Donesu mu. Karlo uzme u ruke čašu i bocu i pogje

k svojoj staroj majci. „Majko, — stupivši pred nju započe tiho, ja sam te jučer uvrijedio, teško rastužio!“ Na to napuni čašu punu puncatu, iskapi je u tren do dna na očigled začugjenoj majci i reče: „Ovo je majko zadnja čaša vina, što sam ju ispio. Odsele nikada nijedne, dok sam živ!“ I kralj održa svoju riječ.

Evo ti krasna primjera! doviknuo bih svakomu, koji se podaje piću, pa tako u pijanstvu ruši ne samo svoje zdravlje i teškom mukom zaragjeni novac svoj i sreću svoje obitelji... nego još psovkama i proklinjanjem teško vrijegja Boga, i sve što je sveto na nebu i na zemlji. Evo ti dakle divna primjera, što ti ga jedan kralj daje. Ako se je jedan kralj zato, što je jednoć u pijanstvu odurnim riječima uvrijedio svoju majku, za uvijeke odrekao svakoga žestokoga pića, zar bi odviše bilo, kad bi i ti stupio pred sliku svoga Boga, pred raspelo svoga Spasitelja, te mu rekao: „Božanski moj Spasitelju, ja sam te u pijanstvu toliko puta i tako teško uvrijedio; ali ja ti evo zadajem riječ: zadnju sam čašu već popio. Odsele nikada ni jedne, dok sam živ!“ Tako se je u K. u Bosni neki seljak, koji je bio strašan psovač i pijanac, javno kod žrtvenika zavjetovao, i od toga je dana posve trijezan i čestit čovjek.

No možda ne ćutiš u sebe te snage. A ti barem odluči čvrsto, da ćeš se u buduće s milošću Božjom pomno čuvati neumjerenog pića i svake druge prilike, u kojoj obično psuješ i kuneš. Jer, „ko traži pogibelj, taj će u pogibelji propasti," kaže Duh sveti.

Vrlo bismo zahvalni bili, kad bi nam naši čitatelji, koji se budu oslobodili psovke i kletve, priopćili, koje im je sredstvo bilo od osobite koristi; mi ćemo to na zgodni način drugima na ugled i korist objelodaniti.

IX.

Dodatak.

I. Posvetna molitva.

(Ovu će molitvu članovi „Vojske Srca Isusova" svaki dan izmoliti. — U kući Srca Isusova mole ju svi zajedno).

Presveto Srce Isusovo! Nezahvalni ljudi Tebe svaki dan toliko puta vrijegjaju bezbožnom psovkom i kletvom. U naknadu za ove uvrede ja Ti posvećujem srce svoje, jezik svoj i svega sebe. Uzdajući se u Tvoju svemožnu milost čvrsto odlučujem, da ću se ovih grijeha što više čuvati i nastojati, da bude naša (moja) kuća u istinu kuća Srca Isusova. Amen.

2. Pohvale presv. Imenu Božjemu,

kojima nastoje pobožni kršćani, a osobito članovi „Vojske Srca Isusova“, da zadovolje za uvrede, koje se psovkama danomice nanose presvetomu imenu Božjemu:

Blagoslovljen budi Bog!
Blagoslovljeno njegovo sv. Ime!
Blagoslovljen Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek
Blagoslovljeno Ime Isusovo!
Blagoslovljeno presveto Srce Isusovo!
Blagoslovljen Isus u presv. oltar. Sakramentu!
Blagoslovljena velika Bogorodica presv. Marija!
Blagoslovljeno sveto i bezgr. njezino Začeće!
Blagoslovljeno Ime Marije Djevice i Majke!
Blagoslovljen Bog u svojim angjelima i u svojim svecima. Amen!

Sv. oprosti podijeljeni ovim „pohvalama“: Pio VII. 23. srpnja 1.801. podijelio je oprost od jedne godine za svaki put, kad se te pohvale izmole. — Pio IX. 22. ožujka 1.847. podijelio je potpun oprost (uz obične uvjete) jedanput na mjesec, ako se te pohvale svaki dan mole. — Leon XIII. 2. veljače 1.897. na novo je preporučio ove „pohvale“ dodavši im: „Blagoslovljeno presv. Srce Isusovo“ i podijelivši oprost od dvije godine, kadgod se te pohvale javno poslije sv. mise ili poslije blagoslova s presv. sakramentom izmole. Ovi se oprosli mogu namijeniti i dušama u čistilištu. Ove pohvale mogu se moliti ne samo u crkvi kod sv. mise, na podizanje, kod pričesti i kad se ista bolesniku nosi, nego i kod kuće u jutro i u večer, osobito pak kad drugi psuju. — Odobrio nadbisk. ordinarijat zagr. 24. rujna 1.897. br. 3.353.

3. Davorija „Vojske Srca Isusova“.

Ustaj, rode, Kralj ti zbori:
Dogji pod mog Srca stijeg!
Mjesto kletve nek se ori
Božjom hvalom dol i brijeg!

Kriste, Kralju nebesnika,
Budi kraljem puka svog!
Srcu Tvome ljubav, dika,
Sveti, sveti, sveti Bog!

Oci naši niz vjekova
Za krst časni znali mrijet;
Taj amanet pradjedova
Zar da huli mlagji svijet?!

Srdžba Božja nebom planu,
Zemlja strepi, grmi raj;
Naprijed rode! borba svanu;
Psovki, kletvi budi kraj!

Dosta, Srce, strijela, jeda
Sasu na Te zlobe grom;
U red bojni već se reda
Za čast Tvoju širi dom.

Bog to hoće, u boj sveti!
Nagrada je neba slast.
Bog to hoće, dušman kleti:
Bogohulje mora past!

Davorija „Vojske Srca Isusova".

Kra-lju nebes- ni-ka, bu-di kra-ljem puka svog!

Sr-cu tvo-me lju-bav, di-ka, sve-ti,

sve - ti, sve - ti, Bog!

Hadrović.

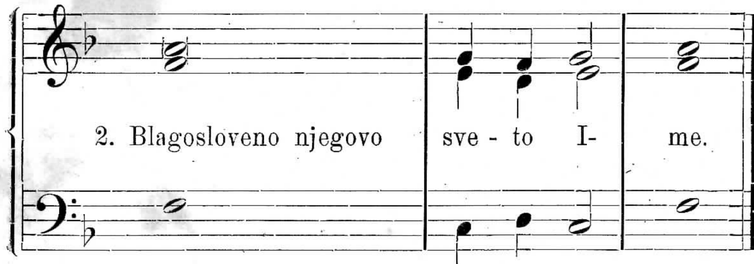
Bla-go - slo-ven bu - di Bog! Blago-
Bla-go - slo-ven I - sus Krist pravi
Bla-go - slo-veno Ime Isuso - vo! Bla-go-
Bla-go - slo-ven I - - - sus u pre-
Bla-go - slo-vena ve - li - ka Bo-go-
Bla-go - slo-veno sve - - to i bez-
Bla-go - slo-veno I - - - me Ma-ri-
Bla-go - slo-ven Bog u svo-jim

slo-ve-no nje-govo sve-to I - - me!
Bog i pra - vi čo - - - - - vjek!
slo-ve-no presve-to Srce Isu - so - - vo!
sve - tom ol-tarskom Sa-kra - men - - tu!
ro-di-ca pre-sve-ta Ma - - ri - - ja!
grješ - no nje - zi - no Za - če - - će!
je Dje - vi - ce i Maj - - ke!
angjelima i u svojim sve-tima. A - - men!

Dalmatinski način.

3. Blagosloven Isus Krist! pravi Bog i pravi čovjek!
5. Blagosloveno presveto Srce Isusovo!
7. Blagoslovena velika Bogorodica pre- sveta Marija!
9. Blagoslovene Ime Marije Djevi- ce i Majke!

4. Blagosloveno Ime Isusovo!
6. Blagosloven Isus u presvetom oltarskom Sakramentu!
8. Blagosloveno sveto i bezgrješno njezi- no Začeće!
10. Blagosloven Bog u svojim angjelima i u svojim sve- cima. Amen.

Gdje je što.

